FOR VICTORY BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

NO. 171 — CLEVELAND 3, O., THURSDAY MORNING, JULY 22, 1943 — LETO XLVI. — VOL. XLVI.

Slika nam predstavlja ruske vojake, ki so vkorakali v zavzeto rusko vas Krymskaya. Domačini so jih veselo pozdravljali ter jih obmetavali s cvetjem. Kjer se pokažejo ruski vojaki v vaseh in mestih, iz katerih so pregnali Nemce, jih domače prebivalstvo pozdravlja kot rešitelje in heroje.

250,000 Nemcev je obkoljenih

Rusi vedno bolj zožujejo past pri Orlu; pririnili so se že na 7 milj do mesta; poročajo tudi o sijajnih zmagah na drugih frontah.

London, 21. julija.—Ruske armade, ki prodirajo v silnem zagonu, so strle nemške linije pred Orlom. Na severovzhodni strani so samo sedem milj še od mesta, na vzhodni pa 14 milj.

Nemško vrhovno poveljstvo ima pri Orlu zdaj na izbiro samo dvoje: ali se umakne na celi črti, ali pa bo zajetih 250,000 nemških vojakov. Rusi trejo nemške linije v silnem navalu, v katerem se poslužujejo vsakojakega orožja in vseh vojnih umetnosti.

Radio iz Moskve je poročal ne samo o velikem napredovanju pri Orlu, a m p a k tudi o zmagah na ostali fronti, ki se razteza 450 milj južno do Azovskega morja. V sektorju pri Belgorodu so Rusi zavzeli nova mesta in vasi.

Severno od Orla so Rusi zajeli včeraj 40 mest in vasi in več kot 50 proti vzhodu, dočim druga armada prodira južno pod Orlom.

OPA je ustavila truke, armada je pa vzela vso perutnino na trukih

Washington. — Državna policija države Delaware je ustavila vse truke pred mestom Dover, ki so vozili perutnino. Armada je pa pobrala s trukov vso perutnino in je plačala lastnikom maksimalno ceno, določeno od urada za kontrolo cen.

V tem kraju goje največ perutnine, kar se tiče vzhoda. Administrator Brown je izjavil, da je to prvi korak, da se uniči črno borzo in da se dobi dovolj perutnine za armado.

Cena perutnini v Delaware, Maryland in Virginiji je 28½c funt na farmah. Armada pa plača zaplenjeno p e r u t n i n o po 29½c funt, v čemer je tudi odškodnina za dovoz.

—o—

Romunija se ne mara boriti z Rusi

Carigrad. — Diplomatski viri trdijo, da je romunski premier Antonescu odločno zavrnil zahtevo Nemčije, da naj Romunija sodeluje letošnje poletje v boju proti Rusiji.

—o—

Španija internira ameriške letalce

Tangier, Maroko. — Sedem ameriških letalcev, ki so bili prisiljeni spustiti se na tla na španskem Maroku, so poslali v Španijo, kjer bodo internirani. Poročilo ne pove imen letalcev, niti datuma, kdaj so prispeli v Maroku.

—o—

Za večerne ure grocerij

Dr. Edmunds, direktor za živilno silo v tem okraju, je sklical za jutri sestanek s zastopniki clevelandskih groceristov. Dr. Edmunds bo apeliral na trgovce, naj bi imeli prodajalne odprte vsaj en večer v tednu in to zlasti v okolicah, kjer žive delavci. Groceristi so se izjavili, da bo težko, ker jim manjka delovnih moči, sami pa tudi ne morejo garati v prodajalnah dolge ure.

7,500 oseb je sprejelo sinoči novega škofa

Youngstown, O. 21. jul. — Katoilčani, proetstanti in Židje so se nocoj zbrali, da pozdravijo novega škofa MacFaddena. Okrog 5,000 se jih je zbralo na postaji in ob potu od postaje, ko se je pripeljal škof. Okrog 2,500 oseb se je pa zbralo zvečer v Stambaugh avditoriju, kjer je bil prirejen novemu škofu slavnostni sprejem od strani lajikov. V imenu mesta ga je pozdravil župan William Spagnola.

Jutri, v četrtek, bo pa slovesno ustoličenje novega škofa po naškofu McNicholasu iz Cincinnatija.

—o—

Odsotnost od dela se vedno bolj veča v mestu

Odsotnost od dela v clevelandskih tovarnah je bila zadnji mesec za 1 odstotek višja, kot v mesecu maju. V 191 tovarnah, kjer je zaposlenih 82,098 delavcev, je bilo izgubljenih 125,465 delovnih dni radi nepojasnjene odsotnosti delavcev.

Nova državljanka

Mrs. Mary Lukač iz 8014 Vineyard Ave. je postala zadnji petek ameriška državljanka. Čestitamo!

Jej, jej, kaj bo pa zdej!

Iz Washingtona poroča zakladniški urad ameriške vlade prežalostno novico, da primanjkuje bankovcev po $10,000. Med "narodom" je komaj kakih 2,200 teh "pildkov." Največ jih je bilo v prometu v juliju 1940, namreč 6,029. Od tedaj se jih pa menda ljudje branijo, ali kaj, ker jih vedno več prihaja nazaj v vladno zakladnico. (Pa vendar bi si pisec teh vrstic enkrat rad od blizu ogledal to "solato").

—o—

Poveljstvo svari italijanski narod pred invazijo zaveznikov

Bern, Švica. — Poveljstvo 5. italijanske armade, katerega glavni stan se nahaja v Rimu, je pripravilo civilno prebivalstvo na obsedno stanje v slučaju invazije na ozemlje Italije.

Po vsem Rimu in po drugih mestih je vojaštvo nabilo letake, ki pripovedujejo narodu, da bo naznanjena invazija z zvonenjem zvonov po vseh cerkvah.

—o—

Olje so našli v severni Kanadi

Boston. — Armadni inženirji so odkrili bogate zaloge olja manj kot 100 milj od arktičnega kroga v severni Kanadi. Zdaj že polagajo cevi, po katerih bo teklo olje preko MacKenzie gorovja do Whitehorse, razdalja 600 milj. Tukaj bodo rafinerije pretvarjale olje v gazolin za letalske motorje.

Razprodaja čevljev

Mandel's Dept. trgovina, 15333 Waterloo Rd., prej Anton Ogrinc, ima zdaj pa do 31. julija razprodajo na raznem obuvalu, za katerega ni treba nobenih pointov. Obuvalo je dobro in poceni.

Strogost predpisov glede prisilnega dela v Jugoslaviji

London — Carigrajski poročevalec angleške časniške agenture Reuter, Reginal Roland, javlja iz Carigrada, da pošilja osišče vse za delo sposobne moške, nabrane na Grškem in v Jugoslavij, na delo vzdolž grške in dalmatinske obale, kjer morajo pomagati pri zidanju utrjenih postojank in drugih obrambnih objektov.

Okupatorjeva oblast zapleni takoj premoženja vseh onih, ki se nočejo javiti ali pa, ki zapuste svoje delo in pobegnejo. Radi pomanjkanja transportnih sredstev in nesigurnosti cest, morajo vsi delavci peš potovati v kraje, kamor jih kličejo. Kdor ne more slediti oddelku, zaostane in je srečen, če uide smrti od lakote.

V tovarnah vojnega materijala, katere so Nemci spravili v obratovanje, dobe oni, ki se prostovoljno javijo, dvojno plačo.

Italijanski vojaki odhajajo iz Jugoslavije nazaj domov, a njihovo mesto zavzemajo Bolgari, ki so še bolj okrutini kot nacisti sami — v kolikor je to sploh mogoče.

Letošnja letina v Jugoslaviji kaže precej dobro, toda vprašanje je, dali bo narodu koristila. Nemci namreč začenjajo že zdaj s posredovanjem kvizlinga Nedića in njegove uprave popisovati na polju bodočo žetev. Verjetno je, da bo dežela oropana vsega, kar se bo dalo odnesti.

—o—

Zaprta vinarna

Nottingham Winery, 17721 Waterloo Rd. bodo zaprli za dva tedna, ker bo odšel lastnik, Mr. Thom. Krašovec, na počitnice.

Naši vojaki

Vse znance in prijatelje pozdravlja vojak Frank Zagar Jr., sin Mr. in Mrs. Frank Zagar iz 19010 Muskoka Ave. Njegov naslov v armadi je: Pvt. Frank Zagar Jr., Co. "A," 133rd Engis (C) Bu, N. W. S., P. O. Ft. Lewis, Washington.

Pfc. Edward Mlinar, sin Mr. in Mrs. Thomas Mlinar iz 15224 Ridpath Ave. je doma na 10 dnevnem dopustu iz Wright Field, Dayton, Ohio. To je njegov prvi dopust v 14 mesecih. Prijatelji ga lahko obiščejo.

Osišče prizna umikanje v Siciliji

Sovražnik se umiče nazaj proti pristaniščem, odkoder bo lahko pobegnil pred zmagovitimi zavezniki. Enna sredi Sicilije je včeraj padla.

London, 22. julija.—Alžirski radio je danes poročal, da kažejo poročila iz Sicilije, da je sovražnik izpraznil pristanišče Palerma, Trapani in Marsala. Ta poročila pa uradno še niso potrjena.

Uradno osiško poročilo sinoči je priznalo, da so njegove čete na Siciliji na umiku v smeri proti pristaniščem, odkoder se bodo ukrcali za beg. Osišče prizna, da je padlo mesto Enna v osrčju Sicilije in da se osiška armada umiče proti Mesini.

Rimski radio je poročal, da so osiške čete zavzele nove pozicije, dočim je javljal berlinski radio, da se giblje osiška armada "po načrtu."

Zavzeto mesto Enna so zadnja vrata do Catanije, ki leži 40 milj proti vzhodu. Tam naskakuje osma angleška armada Nemce, ki branijo pristanišče. Angleške ladje bruhajo težke izstrelke v pristanišče.

Poročila trdijo, da se pomiče osiška armada p r o t i Mesini, kjer bo imela edino priliko za beg v Italijo. Tukaj loči samo dve milji široka morska ožina Sicilijo od Italije.

Gorsko t r d n j a v o Enno so včeraj zavzele ameriške in kanadske čete. Potem so pa takoj udarile za sovražnikom, ki se je umaknil severovzhodno, v smeri proti Mesini.

S padcem Enne so postale izolirane vse osiške čete v zahodni Siciliji. Rešijo se samo lahko še po obrežni cesti, 30 milj severno. Tudi čete, ki branijo Catanijo, imajo za umik samo pot direktno proti severu.

—o—

Preki sod v Zagrebu

New York, 15. julija (NYT) — Nemci so proglasili v Zagrebu, prestolnici takozvane 'Neodvisne Hrvaške Države' obsedno stanje in preki sod, in sicer radi tega, ker so patriotični jugoslovanski uporniki nedaleč od Zagreba osvojili in zasedli važno železniško križišče. To vest je javil včeraj moskovski radio.

Omenjeno oddajo iz Moskve so zabeležili uradni monitorji vlade Zedinjenih Držav — časniška agentura United Press pa poroča, da je nemška vojaška oblast celo zagrozila, da bo na licu mesta ubita vsaka oseba, ki se bo pojavila na cesti po deseti uri zvečer.

—o—

Na tisoče farm je praznih, poroča števni urad

Washington. — Vladni števni urad naznanja, da je bilo v aprilu 1940, ob času ljudskega štetja, v Zedinjenih državah 76,704 kmetij praznih in zapuščenih. Te farme obsegajo skupen kompleks 6,484,292 akrov zemlje. Toda v istem času je pa 56,928,656 akrov neobdelane zemlje na obstoječih farmah.

—o—

Nadškof Spellman v Južni Afriki

Pretoria. — Newyorški nadškof Francis P. Spelman je dospel sem iz portugiške Vzrodne Afrike. Bil je sprejet v avdijenci pri premierju Jan C. Smutsu.

—o—

Prva obletnica

V petek ob osmih bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pokojne člane Anton Mervarjeve družine.

Papež Pij XII. obžaluje bombardiranje Rima

London, 21. jul.—Vatikanski radio je danes oddajal vsebino pisma, ki ga je poslal papež Pij svojemu generalnemu vikarju za rimsko okolico, kardinalu Marchetti-Salvaggianiju. V tem pismu je papež obžaloval bombardiranje Rima zadnji pondeljek ter je apeliral na katoličane po vsem svetu, naj molijo za skorajšnji mir.

Papež je rekel v pismu, da bi bile g r o z o t e bombardiranja "našemu dragemu Rimu lahko prihranjene." Papež je v pismu citiral zgodovinsko, kulturno in versko važnost Rima.

* * *

Depeše iz Švice poročajo, da so 48 ur potem, ko je več kot 500 ameriških bombnikov bombardiralo Rim, zopet padale b o m b e v predmestja Rima. Svarilne piščali so t u l i l e 65 minut, v znamenje, da je sovražna z r a č n a sila v bližini. Drugih poročil o tem ni.

—o—

Čistilce preprog in drugo bodo zopet izdelovali

Washington. — Urad za vojno produkcijo je dovolil, da smejo tovarne zopet izdelovati čistilce preprog, sita za moko, šila za led, odpirače kant, mlinčke za meso in nekaj drugih najpotrebnejših stvari za hišo in dom. Urad za vojno produkcijo je dovolil kovino za te stvari, katerih izdelava je bila ustavljena 17. novembra 1942.

—o—

Vesela vest

Danes zjutraj je dobila družina Sgt. William Jaketič obisk tete štorklje v Booth Memorial bolnišnici. Mati in dete se dobro počutita. Srečni ata je bil pred nekaj časom povišan v narednika in je prišel v torek na dopust za 10 dni iz Floride, kjer služi pri zrakoplovnem oddelku. Mlada mamica je pa hčerka splošno poznane Stuškove družine iz Wickliffe, O. Čestitamo!

Pridite po delnice

Louis Jerkič, tajnik Slovenskega doma na Holmes Ave. apelira na delničarje, naj pridejo po delnice. Mnogo jih je namreč še, ki niso prišli po nove delnice, ko so izročili stare v zamenjavo.

Vlada bo vprašala za 15 bilijonov v tretjem vojnem posojilu

Washington. — Zakladniški tajnik Morgenthau je danes naznanil, da bo vlada vprašala narod za 15 bilijonov dolarjev pri tretjem vojnem posojilu, za katerega bo pričela kampanjo 9. septembra. To bo za dva bilijona več, kot je bila kvota pri drugem vojnem posojilu, in ki je prineslo 5 bilijonov dolarjev več, kot je pa vlada vprašala.

Tretje vojno posojilo v znesku 15 bilijonov dolarjev bo največji finančni program v svetovni zgodovini. Zakladniški tajnik je izjavil, da pri tretjem vojnem posojilu ne bodo sodelovale banke, ampak samo posamezniki, korporacije in zavarovalne družbe.

—o—

Kupujte vojne znamke!

—o—

Od napada na Pearl Harbor so izgubili Japonci že 634 ladij

New York. — Zavezniške podmornice, bojne ladje in letala so pogreznili Japoncem od časa napada na Pearl Harbor najmanj 634 ladij. V letošnjem juliju so izgubili Japonci že 17 bojnih ladij in 22 trgovskih. Zlasti imajo Japonci velike izgube na ladjevju, odkar so začeli Amerikanci z ofenzivo na Novi Georgiji in Novi Gvineji.

V tem času, ko so izgubili Japonci 634 ladij, so jih izgubile Zed. države samo 107.

—o—

V soboto bo važen dan!

Da, zelo važen za vse, ki spadajo k temu ali onemu društvu. V soboto bodo namreč tajniki in tajnice pobirali asesment, ker bo 25. nedelja. Vsak naj gleda, da bo imel svoje obveznosti do društva v redu, to je, da bo njegov asesment plačan.

—o—

POKOJNI FRANK VESEL

katerega pogreb bo jutri dopoldne ob devetih iz cerkve Marije Vnebovzete in na pokopališče Kalvarijo.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
JAMES DEBEVEC, Editor
6117 St. Clair Ave. HEnderson 0628 Cleveland 3, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto $6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto $7.50
Za Ameriko in Kanado, pol leta $3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta $4.00
Za Ameriko in Kanado, četrt leta $2.00. Za Cleveland po pošti četrt leta $2.25
Za Cleveland in Euclid, po raznašalcih: celo leto $6.50, pol leta $3.50, četrt leta $2.00
Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada $6.50 per year. Cleveland by mail $7.50 per year
U. S. and Canada $3.50 for 6 months. Cleveland by mail $4.00 for 6 months
U. S. and Canada $2.00 for 3 months. Cleveland by mail $2.25 for 3 months
Cleveland and Euclid by carrier $6.50 per year, $3.50 for 6 months, $2.00 for 3 months
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83 No 171 Thur., July 22, 1943

Kaj bi pomenila okupacija Italije za nas

Vojne sitega 47 miljonskega naroda težave in skrbi bodo kmalu položene pred prag Zedinjenim državam in njih zaveznikom. Do zadnjega časa so se dobili mnogi, ki so odsvetovali okupacijo Italije, da se tako izognemo temu velikemu glavobolu.

Toda zadnji ultimat, ki sta ga dala Italiji Roosevelt in Churchill dokazuje, da Italija nima druge izbire kot da se vda, ali pa jo bodo izbili iz vojne. Zavezniški voditelji pravijo, da je okupacija Italije gotova stvar, pa naj se vda, ali pa naj se bije naprej. In kakor hitro bomo Italijo zasedli, jo bodo upravljali vojaški guvernerji, ki jih bo določil general Eisenhower.

Poleg zmage nad Italijo bodo dobili zavezniki tudi polne koše političnih in ekonomskih težkoč. Vprašanje je namreč: ali bodo dobili zavezniki z Italijo aktiva ali pasiva. Ljudje se že vprašujejo, kaj bodo dobile Zed. države v Italiji.

Italija je v krizi. Njena industrija je obubožala. Mnogo tovaren je že razsutih od bomb. Mnogo tovaren je zaprlo, ker nimajo premoga. Veliko število je brezposelnih in brez domov, brez dela in brez jela. Ljudem primanjkuje kuriva, obleke in zdravil. Črna borza cvete. Cene so pod oblaki v težki inflaciji.

Tudi notranje je Italija razdrapana. Zajeti italijanski poveljniki ne prikrivajo, da je Italija tudi v vojaškem oziru slabič. Njena bojna mornarica je razkropljena in se skriva v severnih vodah. Mussolini je strl vsak upor in pobil osebe, ki bi utegnile voditi vstajo. Nemčija ima v Italiji Gestapovce in vojaštvo, da imajo Italijo pod nemškim palcem.

Kadar bo general Eisenhower prevzel Italijo, bo našel tam samo krizo. Italijani, premagani, z izgubo vsega imperija, bodo videli, da jih je Mussolini z vojno pripeljal v propast. Fašistična vlada bo strta in glavni fašisti bodo zbežali. Nobene stranke ne bo, ki bi hotela prevzeti civilne dolžnosti. Kakih lutk pa zavezniki ne bodo marali.

Tako bodo imeli zavezniki prvo šolo z vladanjem premaganih narodov. Toda Zed. države in Anglija so se za to delo pripravile. Ameriški armadni častniki so dobili tozadevno treningo v vladni vojaški šoli v Charlottesville, Va. Bili so v neprestanih stikih z angleškimi častniki v Angliji in v Afriki in pripravljali načrte, kako vladati Italijo. Toda imeli bodo en velik problem, in ta bo, kako in pod kakšnimi pogoji vpeljati v Italiji civilno vlado. Toda te skrbi bodo prišle šele potem, ko bo Italija najbrže več let pod vojaško upravo zaveznikov.

V ekonomskem oziru bodo imeli zavezniki v Italiji dobiček. Dobili bodo sveže sadje, olivno olje, sir in vino. Toda kar se tiče prehrane se pa Italija niti v mirnem času ne more preživljati sama. Torej bodo morali zavezniki pripeljati Italijanom živeža. Z izgubo Italije torej Nemčija ekonomsko ni prizadeta dosti.

Zavezniki si bodo naprtili z Italijo ogromno ekonomsko breme. Italija mora uvažati tri četrtine vsega premoga. Torej ga ji je pošiljala Nemčija 1,000,000 ton na mesec. To obveznost bo morala zdaj najbrže prevzeti Anglija.

Italija mora uvažati tudi velike količine železa, jekla, bombaža, kavčuka, lesa, olja, bakra in drugih kovin, če hoče, da se kolesa v industriji vrte. Kmetje potrebujejo semenja in umetnih gnojil, če hočejo več pridelati. Kakih dvanajst mest nujno potrebuje javne podpore. Iz Zed. držav že prihaja pomoč na Sicilijo.

Zato bodo imeli zavezniki z Italijo ogromne probleme. En problem bo črna borza. Pravijo, da se more izcimiti iz črbe borze mnogo živil in jih poslati na postavni trg, če bodo na razpolago ameriški produkti, kot cigarete, ali ameriške šivanke in sukanec. Zato se bodo morali zavezniki odločiti, ali naj pošljejo v Italijo toliko potrebščin, da bo ostala pri življenju, ali toliko, da bo lahko začela novo ekonomsko življenje.

V ekonomskem oziru torej zavezniki ne bodo napravili dobička z okupacijo Italije. Vprašanje nastane, kake prednosti jim nudi v vojaškem oziru.

Vzelo bo dolgo časa, predno se bo moglo izračunati stroške okupacije Italije. Dozdaj so imeli zavezniki zelo malo vojaških izgub. To pa radi njih skrbno pripravljenega načrta in popolnega soglasja pri podjetju okupacije. Mnogo življenj je bilo tudi prihranjenih s tem, da so s zračno silo omehčali kraje, katere je potem zasedla armada.

Vendar je v vojaškem oziru okupacija Italije tako važna, da bo morda igrala odločilno vlogo z boju z Nemčijo. S padcem Italije bi bila zlomljena nemško-italijanska zveza. Nevtralci in Hitlerjevi pripadniki bi videli, da je zmaga zaveznikov neizpodbitna stvar. Zavezniki bi dobili oblast nad vsem Sredozemljem. V severni Italiji bi dobili zavezniki letalske baze, s katerih bi bombardirali Šlezijo, Češoslovaško in drug kraje, kjer ima Hitler zdaj skrito svojo industrijo.

S padcem Italije bi bil odprt ves jadranski bok Nemčije. V Jugoslaviji že čakajo četniki pod generalom Mihajlovičem, da se pridružijo zaveznikom. Ako bi zavezniki istočasno udarili na Grčijo, bi bil kmalu ves Balkan v rokah zaveznikov. Tedaj bi pritisnili še Rusi in pognali Nemce iz Ukrajine, Nemci bi se morali umakniti iz južnovzhodne Evrope, ker bi bilo njih desno krilo ogrožano iz Balkana.

S padcem Italije bo znamenje za narode v tej in drugih deželah, da je nastopila vojna v Evropi svojo zadnjo pot. Konec potem ne bo več daleč. Zavezniki, ki bodo imeli zdaj problem vladati Italijo, bodo morali potem tudi Nemčijo in njene ostale zaveznice.

Invazija Italije je tolikega pomena, da odtehta vse ekonomske in politične težkoče.

BESEDA IZ NARODA

V spomin prve obletnice smrti Mervarjevih

Minilo je že leto odkar mi je nemila smrt ugrabila mojo drago sestro, svaka in nečaka. Jaz, sin in hčerka smo jih težko pričakovali, da se vrnejo s potovanja, mesto njih pa smo prejeli strašno novico, da so mrtvi in tako daleč od doma. Velika žalost nas je pretresla. Sin, Tony, ni mogel preboleti te žalostne usode svojih ljubljenih staršev. Pridružil se je ljubeči mami in atu, katera je nadvse ljubil. Ostali sva neutolažljivi jaz in hčerka.

Pomagala sem jima se odpravit od doma, bila sta vesela in da gresta po opravkih. Meni je bilo nekam hudo pri srcu, toda upála sem, da se bosta srečno vrnila. Vrnila pa so se le mrtva trupla dragih mi pokojnih. Bila je pač taka božja volja, da ju je doletela tako žalostna usoda. Imela sta na tem svetu trnjevo pot in odšla sta v boljšo domovino, kjer ni trpljenja in ne gorja. Zgubila sem mojo predrago sestro — kako je prazno življenje brez Tebe. Na gomilo solza pada, srce žalostno ječi: draga sestra, svak in nečak, vas pozabiti moči ni.

Žalujoča sestra,
Ivanka Lavrič.

Fisher Body Local 45

Kakor vselej, je tudi danes Fisher Body local 45 unija vzela ogromno delo na svoje rame. Zadnje dneve je bila dana sugestija Charles Sannerja eksekutivnemu odboru za v pretres. Mnogo se je razmotrivalo o tem in prišlo do zaključka, da se pošlje dva člana v Washington, D. C.

Sugestija je bila, da bi se dalo fizično vojaško vežbanje vsem onim, ki bodo v bližnji bodočnosti poklicani k vojakom. Mnogi mladi fantje, ki so že v vojaški službi, pravijo, ko bi le malo poprej imel kakšno vežbanje ali pojem o vojaški službi ,bi bilo mnogo lažje za nas. Sedaj se nudi ta prilika vsem onim, ki še niso poklicani.

Člana Eksekutivnega odbora Local 45 Charles Sanner in Jack Elder sta bila poslana v Washington, D. C. in sta predložila ta načrt vojnemu departmentu in višjim vladnim uradnikom. Ti so sprejeli ta načrt z velikim navdušenjem. Kongresmani in senatorji so obljubili pomoč kjerkoli bi jo potrebovali.

Aranžiralo se bo razrede, ki bodo pod strogim nadzorstvom armadnih nadzornikov vežbali naše fante po vsej Ameriki in to bo znižalo ogromne stroške ljudstvu te dežele.

S tem programom je tudi vključeno organizirati "Canteen' za domačo fronto vojnih delavcev, ki bo v bližini Fisher Body tovarne. Canteen bo tudi za vojake in družine delavcev Fisher Body. In ker je veliko Slovencev v tej tovarni, upamo da se odzovete in pomagate, da se ta program izvrši v zadovoljstvo vseh.

Ker je ta program povezan z velikimi stroški, je veselični odbor sklenil prirediti ples v mestni dvorani. Ples se bo vršil, dne 8. avgusta 1943, ob 8:00 uri zvečer. Vstopnice se prodajajo pred Fisher Body tovarno, union office, in pri zastopnikih unije v tovarni. Na tem plesu se bo darovalo vojni bond za $1,000. Z vašo vstopnico se bo serviralo tudi pivo. Godba bo igrala pod vodstvom dobro poznanega delavca v Fisher Body Austin Wylie. Glavni govornik bo naš župan Frank J. Lausche in zastopniki vojnega oddelka.

Mi, v Ameriki, se moramo pripoznati, da smo do sedaj eni nesrečnejših ljudji na svetu. Naše hiše še vedno stoje nepokvarjene. Naša deca je še vedno varna, da se lahko igra na prostem brez strahu bomb. Lačni tudi nismo, obleke imamo dovolj. Zato se moramo zavedati in pomagati naši deželi do zmage. In s tem programom in vašo pomočjo bomo pripomogli naši deželi, ki jo vsi ljubimo, do skorajšnje zmage. Torej, 8. avgusta vsi v mestno dvorano.

Anna Urbas,
eksekutivna odbornica Fisher Body Local 45.

Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete

Članicam tega društva tem potom naznanjam, da imamo prihodnjo nedeljo, to je, 25. julija, kakor običajno skupno sv. obhajilo pri osmi maši zjutraj. Popoldne pa je molitvena ura in nato pa seja, ki bo zelo važna.

Drage članice, prosim vas, pridite na sejo v velikem številu, da bomo lahko ukrenile vse potrebno kar se tiče združenja in cerkvene slavnosti oziroma zlate maše. Mislim, da vam je že vsem znano, da bo letos Monsignor Vitus Hribar praznoval 50 letnico mašništva na dan 15. avgusta.

Zato pa drage sestre, prosim vas, nikar ne prezrite tega vabila in pridite na sejo, kajti čim več nas bo tem lažje bomo kaj koristnega ukrenile. Torej zavedajte se, da je to res važna seja in pridite prav vse. Vas vabi, Odbor.

Nad $1000 za SANS

Waukegan - North Chicago, Ill. — Pobiralna kampanja v Waukegan-North Chicago, IIll. v prid SANS-a se je nadvse pričakovano ušpešno obnesla. Kampanja med različnimi načelniki in njihovimi pomočniki je bila enako vroča, kakor vreme med teh štirinajsti dni. Zmagovalna skupina Lawrence Ogrin in John Jelovšek je nabrala svoto, katera je veliko pomagala, da se je doseglo skupaj $1,028.90. Okraj, kateri dobi častno mesto v tej kampanji, katerega sta imela v oskrbi omenjena zmagovalca je Adams cesta. Skupaj je bilo tam darovano, $119.50. Svoto $1,028.90 vključi vse posamezne in društvene darove do 11. julija.

Poročilo po okrajih, imena načelnikov in njih pomočnikov:

Podružnica, štev. 36.: Okraj 1: Frank Bruce-Frank Belec, $53.05; Okraj 2: Frank Nagode,, Math Warsek, $90.00; Okraj 3: Mrs. A. Dukic, Mrs. J. Miller, $83.00; Okraj 4: Ignac Grom, $47.50; Okraj 5: Lawrence Ogrin, J. Jelovsek, $119.50; Okraj 6: Fr. Ogrin, Sr., Anton Bespalec, $76.25; Okraj 7: Math Jereb, Louis Zupec, $75.50; Okraj 8: Anton Kobal $41.00; Okraj 9: John Mahnich, $57.50; Okraj 10: Dr. Andrew Furlan, P. Bartel, A. Tursic, $35.00; Okraj 11: Mrs. A. Vranich, Mrs. A. Furlan, Mrs. Mary Nagode, $116.

Društveni prispevki: Dr. sv. Jožefa, št. 53, KSKJ, $35.90; Dr. Marije Pom. št. 79, KSKJ, $10.00; Dr. Vit. sv. Jurija, $5; Dr. sv. Roka, št. 94, ABZ, $20.10; Dr. Sloga, št. 14, SNPJ, $40.90; Slov. Narodni Dom, $25.00; Slov. Samostojno društvo, $45.70; Razni posamezni darovi, $52.00.

Skupaj, $1,028.90.

Od Waukegan-North Chicago Co-op se je prejelo dar $25 in od dr. Enakopravnost št. 119 SNPJ $5.00; ter Ženski Zadruženi Odsek (Co-op) $5.00, katere svote so vštete v kolektah Mrs. Vranich in Mrs Dukic.

Naj bo omenjeno, da odbor ni nikoliko mislil, da se bi doseglo do te svote, kajti ob času ustanovne seje se je omenilo, da ako se bi nabralo okoli pet ali šest sto ,bi lahko vsi bili zadovoljni začasno. Zaradi tega, ker je skoraj vsaki teden pobiranje za kakšno dobro stvar, zaradi vojnih razmer. Ker so se Slovenci iz Waukegan-North Chicago pa tako marljivo zavzeli in dobili tako korajžo pri tem delu, se je pa potom te kampanje vnela prava kompeticija. Načelniki so imeli omenjene kvote od $20 do $40 na razne okraje, vendar pa ob zaključku je razvidno, da nekatere skupine so prinesli dvakrat, trikrat in tudi štirikrat več kakor jim je bila predpisana kvota.

Vsem tem dobrim delavcem najlepša hvala v imenu podružnice štev. 36, kajti delo je bilo veliko in vsakdo se je potrudil in dal veliko časa, da se je tako uspešno zaključilo to pobiranje za SANS. Lokalni odbor in gotovo tudi glavni odbor bo s tem zadovoljen, kajti tako delo v današnjih časih je posnemanje vredno. Vsak delavec te skupine pa naj bo ponosen na to, da je v pošteni meri svojemu bližnjemu rojaku in rojakinji, ter da je z odprtim srcem deloval, za kar mi vsi upamo, da bo v korist slovenskega naroda.

Odmev od te kampanje je pa kratek in sicer, "V slogi je moč."

Naj bo tudi omenjeno, da bodo imena vseh darovalcev poročana na listu, katerega bomo poslali vsakemu društvenemu tajniku, in to kakor hitro bo čas dovolil tajniku, da opravi to delo.

V oziru poslanih prispevkov na glavni urad, je sobrat Math Jereb, lokalni blagajnik poslal sledeče svote: 1.) $150.00; 2.) $300.00; 3.) $413.25; 4.) $136.75. Skupaj, $1,000.00. Ostane na rokah blagajnika svota $28.90, in to za izplačilo raznih potrebnih in uradnih stroškov.

Nadalje je tudi prošnja odbora, da one družine, katere niso bile doma, izročijo svoje darove na osebe, katere so imele gotove okraje za obiskati. Vsak dar bo še naprej hvaležno sprejet.

Končno, najlepša hvala vsem, kateri so delovali pri tej kampanji in najlepša hvala darovalcem, posebno društvom, katera so se tako dobro pokazala.

Za odbor podružnice štev. 36 SANS Waukegan-No. Chicago, Ill.

Joseph Zorc, tajnik.

Dr. Miha Krek na londonskem radiu

Prvi teden v maju je dr. Goebbelsova propaganda dobila mastno kost. Spor med sovjetsko in poljsko vlado ji je prišel kot naročeno kosilo za gladen nemški želodec. Ta incident sedaj razpihuje nemško-italijanska propaganda, kot dokaz Hitlerjeve modrosti, ki je prerokovala neenotnost med zavezniki. Goebbels misli, da bo s tem prekričal nemško-italijanske poraze, vlil nekaj upanja osovinskim pomagačem in nekaj nove korajže bednim Italijanom, nezadovoljnim Nemcem in da bo strahoval uporniške narode ter vse, ki čvrsto vstrajajo v upanju na zavezniško zmago. Vse to bi bilo g. Goebbelsu živo potrebno prav sedaj, ko nastopa pomlad in z njo doba velikih bojev in obširnih vojnih akcij letošnjega leta.

Ali vse to so udarci v vodo. Rusko-poljska diplomatska stvar je in bo ostala brez sledu in brez najmanjšega upliva na vojaško skupnost zavezniških narodov. To je prav tako gotovo, kakor gotovo smo še v kratki preteklosti bili priče neprijetnim nesporazumom med raznimi grupami svobodnih in bojujočih se. Francozov, pa smo istočasno mogli videti, da noben Francoz in nikak prijatelj te ali druge grupe niti za hip ni prenehal biti vojak zavezniških narodov in borec za svobodo. Nobena diplomatska težava ne more slabiti enotne borbe združenih narodov proti Nemcem in Italijanom. Ta borba ni sad diplomatskih aktov in vojnih sporazumov, ta enotnost ni posledica neke suhe discipline, veliko več je: enotna bojna fronta združenih narodov je rojena iz živega prepričanja, da sta nacizem in fašizem najgloblje zlo našega rodu, ki vodita v sužnost duhovnega in materijalnega življenja. Borba proti Hitler-Mussolinijevi diktaturi je borba za osnovno svobodo narodov. Zato ta borba gre iz življenja v življenje in je nobena dogodivščina ne more slabiti.

Vsi ste priča, da je tako. Zadnji ostanki nekdaj mogočne, a sedaj vsak dan znova premagane Romelove armade se umikajo pred neprestanim vztrajnim pritiskom zavezniških armad. Angleško in ameriško zrakoplovstvo že razbija južno-italijanske luke, brodovje in vojna oporišča, tako da zmagovita vojna sila zavezniških narodov že sega iz Afrike v Evropo. Na rusko nemški fronti oba nasprotnika zbirata milijonske moči in razvila se bo borba silnega obsega, čim se vreme ustali in bo nova pomlad omogočila večje akcije. Angleško zrakoplovstvo in mornarica z novo povečano marljivostvo razbijata nemško premikanje čet in vojnega materijala v severnih baltskih morjih proti ruski fronti, pomoč Anglije in Amerike Rusiji se nadaljuje in povečuje z dneva v dan. Slika na všeh bojiščih je ena in ista: povsod nastopajo združeni narodi kot enotna sila, ki ima samo en cilj: zlomiti in uničiti Hitler-Mussolinijevo carstvo. To so težka dejstva, ki jih ne zabriše nobena Goebbelsova propaganda.

Vsi narodi, veliki in mali, se bore v prepričanju, da po zlomu nacizma in fašizma ne bo več sile, ki bi stremela za podjarmljenjem. Trpeče človeštvo hoče svobodo in mir. Ono se ne bo strašilo pred najglobljimi reformami, da to doseže, a predpogoj je doseči zmago nad režimi vojske in tiranije. Nič ne bo oviralo združenih narodov, da za dosego tega cilja še dalje enotno zastavljajo vse moči in sile. (JIC)

Srbski rudarji odhajajo v Nemčijo

Švedski list Arbetaren poroča v svoji številki od 23. junija preko Basla:

V mesecu juniju je bilo poslanih iz Srbije več tisoč rudarjev iz premogokopov v Nemčijo. Gre za ljudi sposobne za vojaško službo.

Nedeljković, minister financ, je nagovoril oddelek teh prisilnih delavcev, ko so zapustili Beograd in jim priporočil, da se v Nemčiji obnašajo dostojanstveno.

Večji del mladih Srbov sposobnih za orožje se je pridružilo gerilskim organizacijam. Prisilna delavska služba je v glavnem zadela letnike 1906, 1907, to je starejše letnike.

Lepaki in časopisje opozarjajo vse obvezance, da bodo svojim sorodniki, moški in ženske odgovarjali zanje kot talci v slučaju, da se ne bi javili.

(J. I. C.)

Pavelić mobilizira ženske ustaška dela

Od nacistov kontrolirani del dio Rakovica, poroča glasilo vesti, ki jih je prejel OWI, morajo na Hrvaškem ženske delovati v ustaškem pokretu. Pa je poglavnik imenoval profesorico Ireno Javor, fanatično pripadnico ustašev, za načelnika ženskega ustaškega pokreta. Kvizlinški režim se nada, da bo pridobil nekaj dodatne podpore v ljudstvu s to Pavelićevo naredbo.

Kdor bi rad te dni čez obiskal kako slovensko dr... naj na hišo kar pozabi in se javi zadej na vrtu. Tam gotovo našel gospodinjo, sih pa tudi gospodarja, paradižniki, korenjem, in fižolom. Vse kaže, da letos dobro pridelali.

Solato že natepamo p... časa, fižolček tudi. Za o... bo treba še par dni poč... Nekateri so pa strašno čakljivi in bi radi meno... drugi dan, ko vržejo seme... li pridelek v skledi. Kak...

Nekateri znajo zorenje prisiliti. Tako sem zvedel... svojih tajnih agentih, da ... neka rojakinja in z rdeč... za ustnice pobarvala para... ke. Potem je šla pa klice... sedo, ki je bila vsa zelen... vošljivosti, da je sosedin ... dižnik že zrel, njen pa ... len kot lesnika.

Tudi Ciril Kunstelj in ... Baraga sta izumila p... način za zgodnje paradi... Šla sta na trg in nakupil... kaj paradižnikov, potem... pa navezala po vejah in ... hala na vsa usta: "Poglej... ljudje božji, v enem tedn... ma je 'tomejtos' dozorel."

Tako je bila svoje čas... pravila Mrs. Anton Gr... svojo češnjo. Navezala je... funtov kupljenih češenj ... jah in mož Tone je kar ... ko je videl, kako je rodil... njica, ki jo je bil komaj ... tednov prej vsadil. Znat s... ra!

Ampak dr. Jim Mally ... je pa prinesel paradižnik... kusit, ki so zrasli že na ... vi pristavi v Mentorju, ... ni drugi barval kot zlato... sko šemičece.

Kar se tiče mojega vrta... ne rečem nič drugega, k... takega vrta ga ni tostran... Yorka. Posebno odkar se... hani dokazal, da ni mo... varjen za plevel pulit, s... je to žensko opravilo, p... kadar je vroče. Pa kako ... zdravo, sem ji dokazoval ... po dolgem speljavanju je ... bil na vrt. Zdaj se ji pa ... tako dopade, da jo pa v ... njo ne morem več spravit... se mora!

Izkušnjava

Povest. Spisal Ivo Trošt.

Tako je bodril samega sebe, ko bi bil lahko vedel, da je vse izgubljeno, prav vse. — Taji, le taji, kolikor moreš! Hvali samega sebe! — In deček res začne, kakor da ponavlja iz knjige naučeno pesmico:

"Tat in lažnik pa res ne maram biti, je grdo. Vsi ljudje bi me zmerjali do smrti, da lažem in izmikam. Poštenost je" — Končati ni mogel, zakaj mati mu je prestrigla besedo: "Da, poštenost je tista čednost, ki te je danes — morda prvič — žalostno zapustila, Jožek. Ali ni res?" Fant molči, oče pa pristavi: "In ti še tega nisi vedel, da zapusti takega človeka angel varuh, ki gre pred sodni stol božji tožit svojega varovanca, kako je trdovraten. Še poštenega se dela, pa misli, da mu drugi verjamejo; on pa laže sam sebi na glavo. Ali nisi slišal da-nes angela varuha?"

Jožek zija. Najraje bi zinil tako neumno, kakor je slišal terneja. Oče pa ga opominja resno: "Glas vesti je vselej tvoj glas angela varuha. Jožek, že davno si slišal tisti glas, slišal še potem, ko te je že premagala izkušnjava. Jožek, Jožek! S tremi piščalkami si piskal — vidim — pa le nisi mogel preslišati svarilnega klica. Prišel je tvoj angel in te svaril. Ti nisi slušal, zato te je zapustil. Kaž ima kratke noge. Ali veruješ?"

Jožek sedi mirno kakor uzidan. Pritrdil ni in tudi ne odkimal. "Zakaj nočeš staviti z Lojzom?"

"Nimam novcev."

Sedaj se hitro oglasi brat: "Zaupam tudi brez denarja. Velja!"

"Ne maram," se odreže Jožek, pogleda ostale, ki so se mu zdali njegovi smelosti, in se zopet začne igrati z žlico. Bil je zares lačen.

Oče Pavlič dvigne roko in naredi velik križ na čelu, na ustih in na prsih, križ, ki bi moral nekaj veljati že zaradi obsežnosti. Potem pa oče sam odmoli naprej pred jedjo. Molil pa je mož za Jožkovo neučakljivost veliko prepočasi. Zato je deček odgovarjal kolikor mogoče hitro. Ni bil še dokončal zadnjega križa, ko je bila Jožkova žlica že v skledi, zakaj njegov želodec se je oglšal že s silo. A tudi sedaj ni imel sreče — "Stoj no, fantek!" zakliče oče in vpraša: "Ali ne veš, kaj se spodobi med odraslimi?" S temi besedami mu potisne žlico na mizo, češ: ne hiti, dokler ne zajmo drugi! Dečku je šlo sedaj zares na jok.

Že med molitvijo je mislil le na večerjo, kaj pa šele zdaj, ko drugi že jedo. Jezen je bil in žalosten ob enem. Jezen tako, da bi takoj pustil žlico in jed, da bi ne bil lačen; žalosten pa tako, da bi se zjokal, ko bi ga ne bilo sram pokazati s solzami vso današnjo nesrečo. Kakšen bo šele konec s pipcem?

Nhiče mu ne reče: jej! Ali želodec je vpil dovolj glasno. Začel je torej prav po malem, od kraja boječe, počasi, pa vedno bolj hitro, vedno bolj daleč od sebe in vedno bolj pogumno je zajemal, čedalje obilneje založaval, kakor da je došel pravkar iz gozda in ne iz vrbja ob potoku. Jedel je vztrajno do konca in slednjič potegnil skledo k sebi in postrgal. Med jedjo niso silili vanj. Tudi po večerji so se vedli vsi tako, kakor da je vse pozabljeno.

Molitev po jedi je molil naprej zopet Jožek, potem se mu je mudilo spat. Kar s piščalkami v žepu poklekne in opravi večerno molitev. Molil je pa hitro in površno. Med vero se je celo zmotil ter zavil "na desnico Boga Očeta, vsemogočnega — Stvarnika nebes in zemlje" zopet v začetek, kar se mu sicer ni primerilo niti vsake kvatre.

Domači so ga pogledovali po strani. Ko odmoli, odpre duri v bližnjo čumnato, kjer sta imela z bratom posteljo, in se začne slačiti. Mati je pomivala, oče in Lojz sta pa nadaljevala pogovor o novi pomladi, o delu na polju, o setvi in saditvi, o bližnjih toplih dneh, ko vse ozeleni in se razcvete. Nalašč se nista več menila o Jožku. Le mati se je često orla in opazovala njegovo sumljivo vedenje radovedno, kako da se tatiču konča večer. Brez pozdrava "lahko noč!" je šel v čumnato. Druge večere ji je celo podal roko v slovo, nocoj je pa samo njegove piščali dosezala luč iz kuhinje in pa glavo, ko se je sklanjal in pobiral piščali, ki so mu s hlačami padle na pod. Ob tem poslu je seveda zabil voščiti "lahko noč." V mislih na pipec je pustil v žepu tudi piščali.

Iz kuhinje ga je svetloba dosezala komaj na pol, ozrl se pa ni Jožek v nikogar več. Vesel je bil, da jim je izpred oči. Mati je bila namenjena, da sežе po pipec fantu v žep, ko leže in zaspi. Fant se je pa smejal na tihem: "Zmagal sem, hi-hi, ho-ho! Da sem le srečno do tukaj! Pipec skrijem po noči v posteljo. E, mi smo mi!"

Tega ni bilo treba storiti ne materi, ne Jožku. Ko je spravljal piščali iz žepa na bližnjo omaro, so mu hlače ostale koncem pet na tleh. Moral jih je vsekako potegniti nazaj do pasu, da se obrne k postelji in spravi na varno pipec. Tedaj pa nekaj prav nerodno zašklopota po podu. Fant se naglo sklone in pobere pipec — prepozno. Vsi so ga videli.

Nesrečna glasbila in pipec so mu zdaj-le zagodli tako pesem, da so vsi domači v kuhinji vzkliknili kakor na višje povelje: "Aha-a-a!" Jožek pa bi bil najraje samega sebe ozmerjal, kako da je neroden. Piščali in pipec bi zagnal skozi okno in poklical na pomoč — nalašč že tretjič—pastirja Jerneja. Tukaj naj bi mu pomagal širokoustnež v raztrganih hlačah. O izkušnjava!

Jožek pobere pipec in ga vtakne pomotoma v luknjičasti žep. Mati posveti z lučjo prav pred dečka in vpraša zmagovito: "Ali se je oglasil pipec ali se ni? Sem vedela, da se oglasi sam še nocoj. Sem ga prinesi in deni na mizo! Ti mrcina ti tatinska!"

"I, kje pa je?" povprašuje Jožek osramočen, se ogleduje in otiplje, kakor da ga je pravkar izgubil, v zadregi, ko ne more najti pipca v žepu brez luknje, kamor je menil, da ga je vtaknil. Oče je pa mislil, da hoče lažnivi tatič še navzlic vsemu tajiti. Pograbila ga je jeza. Roka se dvigne že v kuhinji, da bi ga dosegla na pol slečenega poleg postelje. Deček seže po pipec tudi v drugi žep, a tam ga ni. Jožek se zateče k materi, ki je že obesila luč zopet pod strop. Srečno je ušel. Očetova roka ga ni zadela, toda med potoma mu je padel iz hlačnika pipec, kamor je bil zdrsnil skozi luknjo v žepu. Zopet je glasno zašklopotal po podu — javni obtožitelj Pavličevega Jožka — in vse premagal. Nobenega pomisleka ni bilo več, nobenega zadržka. Vse je izdal ta nemirni pipec.

(Dalje prihodnjič.)

—o—

MAKE EVERY PAY DAY BOND DAY

'Bourbon' žganje

Te vrste žganje je dobilo ime "bourbon" po mestu z istim imenom v državi Kentucky, kjer so prvi začeli kuhati te vrste žganja.

DELO DOBIJO

ŽENE IN DEKLETA

ZA

VAŽNO VOJNO DELO

PLAČA OD URE

REPUBLIC STEEL

ZAPOSLITVENI URAD

308 Prospect Ave.

ŽENSKE

se sprejme
ZA ČIŠČENJE
Nočno delo.
Vprašajte za Mr. Stocker
od 8 zjutraj do 5 popoldne.

CARNEGIE MEDICAL BLDG.
10515 Carnegie Ave.
(174)

Delo dobijo
ženske za čiščenje
4 ali 5 ur na večer
Dobra plača od ure.
Zglasite se med 9 in 10 zvečer v Hanna poslopju
1422 Euclid Ave.
(171)

Ženske se prejme
za splošno čiščenje in za delo v kuhinji. Dobra plača in hrana.
Crosby Restaurant
10505 Carnegie Ave.
(171)

ŽENSKE

MOŠKI

za

važno industrijo

Splošna tovarniška dela

šihti se menjajo; nič ob nedeljah

Plača od ure

ARCRODS CORP.

4437 E. 49. MI-8790

Južno od Harvard Ave.

Zglasite v delovnik

10 dop. do 5 pop.

(172)

MALI OGLASI

Hiše naprodaj

5 sob za 1 družino
na 1192 E. 172. St. blizu Grovewood, 2 spalnici zgorej, parlor, jedilnica, in moderna kuhinja spodaj, nov furnez na vroč zrak, termostat kontrola, nov avtomatičen tank za vročo vodo, v jako dobrem stanju znotraj in zunaj; se lahko takoj vselite. — Cena $6,800; takoj $2,500.

Za 2 družini
5 sob vsako stanovanje, blizu Eaton Axle Co. in 140. St. Ta hiša se ponuja po zelo nizki ceni; sprejmemo primerno ponudbo. To je vaša prilika, da si kupite zemljišče po nizki ceni. — Cena $6,500.

Za 2 družini
5 sob vsako stanovanje, dvojna tla, trd les, fire place, china kabineti, v najboljšem stanju zunaj in znotraj, blizu Grovewood Ave. in blizu busov ,trgovin in šole. — Cena $10,000.

Za 4 družine
iz opeke zidana, 5 sob vsako stanovanje, garaže, v jako dobrem stanju, na E. 140. St. blizu bulevarja, blizu trgovin in šole. — Cena $12,800; takoj $6,000.

Steve Rogulich
17636 Lake Shore Blvd.
IV-6430, KE-4235.
(172)

Na tisoče sirot je na Hrvaškem — brez strehe in brez domačije

Strahote vojne in grozno zatiranje oboroženega odpora v Jugoslaviji s strani nacistov, je na tisoče rodbin pognalo iz njihovih domov in na jugoslovanskem ozemlju ustvarilo na stotine "Lidic." V cilju, da izkoristi delo teh izgubljenih sirot, si hrvaški kvizlingški režim izmisli, da posodi te nesrečne otroke "zanesljivim" kmetom na Hrvaškem, kjer bodo vzgojeni dejansko kot sužnji teh od oblasti podpiranih kmetov. V neki nedavni oddaji je dejal radio Rakovica, da je bilo že 7,000 takih otrok razdeljenih in da bo še dodatnih tisočev porazdeljenih v vsej deželi. Glasom poročil, katere je dobil OWI, gre tu le za čisto male otroke, dočim se potepajo starejši otroci po vsej deželi—hrvaški režim očividno ne more tem otrokom preskrbeti novih domov.

—o—

V BLAG SPOMIN

DESETE OBLETNICE SMRTI NAM NIKDAR POZABLJENEGA SOPROGA IN OČETA

Josipa Češek

ki je vdan v božjo voljo zatisnil svoje trudne oči 22. julija 1933.

Let deset je že minilo,
odkar vzel te nam je Bog;
snivaj spanje v črni zemlji,
ljubi oče in soprog.

Kadar pride čas ločitve
od zemlje k tebi v nebo,
se bomo zopet vsi združili,
na veke skupaj bivali.

Žalujoči ostali:

SOPROGA IN OTROCI.

Cleveland, O. 22. jul. 1943.

V BLAG SPOMIN

OB SEDMI OBLETNICI SMRTI BLAGOPOKOJNEGA SOPROGA IN OČETA

Joseph Zabukovec

kateri nas je za vedno zapustil dne 19. julija, 1936.

Dasi davno že gomila
skrila mil je Tvoj obraz,
misel v nas še vedno živa
nate, dragi, je vsak čas.

Žalujoči:
ANTONIA, soproga.
JOSEPH, sin.
ANTONIA, poročena GORŠE, hči.

Cleveland, O., 22. julija, 1943.

Hiša naprodaj
5 sob in kopalnica, nič garaže, nahaja se na 3121 W. 48. St. Kogar zanima, naj pokliče WOodbine 7613. (172)

DEKLETA IN ŽENE

Ali veste, da si boste prihranili precej denarja, če si naročite fini FUR-COAT ali STERLING suknjo iz čisto volnenega blaga, naravnost iz tovarne

SEDAJ NA WILL-CALL

Ne odlašajte, samo me pokličite, da vas peljem v TOVARNO na mojo odgovornost, če kupite ali ne. Vam se priporočam:

Benno B. Leustig
1034 Addison Rd. ENdicott 3426

(June 24; July 1, 8, 15, 22, 29; (Aug. 5, 12, 19, 26)

EVERYBODY 10
SHOOT STRAIGHT With Our Boys!
BUY WAR BONDS

Kupujmo obrambne obveznice in znamke!

Kraška kamnoseška obrt
15425 Waterloo Rd.
IVanhoe 2237
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

FR. MIHČIČ CAFE
7114 St. Clair Ave.
ENdicott 9359
6% pivo, vino, žganje in dober prigrizek. Se priporočamo za obisk.
Odprto do 2:30 zjutraj

East 61st St. Garage
FRANK RICH, lastnik
1109 E. 61st St.
HEenderson 9231
Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

RE-NU AUTO BODY CO.
982 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje.
Welding!
J. POZNIK — M. ZELODEC
GLenville 3830.

Jos. Zele in Sinovi
POGREBNI ZAVOD
Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.
Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo
6502 ST. CLAIR AVENUE Tel.: ENdicott 0583
COLLINWOODSKI URAD:
452 E. 152D STREET Tel.: KEnmore 3118

V blag spomin

PRVE OBLETNICE SMRTI DRAGIH MI STARŠEV IN LJUBLJENEGA BRATA

Antona Sr., Frančiške in Antona Jr. Mervar

prva dva sta se ponesrečila v Kansasu dne 21. julija 1942, brat je pa umrl v Clevelandu dne 24. julija 1942

Nepozabni mi pokojniki:

Lansko leto je družina
bila naša skupaj vsa;
toda danes bolečina
mi prihaja iz srca.

Bridka smrt je nas ločila,
ter odvzela Vas je tri —
Kaj bi solz zdaj ne točila,
sama sem že leto dni.

Oče, mati, brat edini
žrtev smrti bili so;
danes nanje le spomini
tužni me navdajajo.

Hiša naša, prej prijazna,
je sedaj osamljena,
tiha vedno, skoro prazna —
več Vas dragih ni doma!

Skupaj ste pač tamkaj v jami,
kjer Kalvarija stoji.
Jaz sem v duhu vedno z Vami,
pa tolažbe zame ni —

Žalost vedno me težila
bo, dokler jaz tudi ne umrem;
Vam ko bom se pridružila
prav gotovo—kdaj, ne vem?

Ko nastopi dan Vstajenja,
združeni spet bomo vsi,
kjer ni tuge, ne trpljenja
večno radost uživali!

Žalujoča hči in sestra:

JUSTINE MERVAR

Cleveland, O., 21. julija, 1943.

JUNAKINJA IZ ŠTAJRA

PREVEL DR. JOS. JERŠE

In zopet so nekateri svetovalci zasenčili svoje oči, ne tako sodnik. Trd in okamenel je sedel na svojem stolu, z nadčloveško voljo je gledal muko, ki jo je moral njegov sin trpeti pred smrtjo, toda njegovo močno srce je trpelo, kakor bi bila to njegova lastna muka.

Štifteger je izpustil iz rok smrti posvečeno Henrikovo telo, uravnal si je puško in je z mokrimi očmi, ves hripav od bolesti zaklical po dvorani:

"Res je, umoril je ubogo Štefko, ki je bila najljubeznivejše in najpridnejše dekle v Štajru, on pa je bil najljubeznivejši fant, najlepši in najboljši stotnik, pojdimo, strelci, takega ne bomo dobili nikoli več."

In odpotoval je, tovariši pa za njim. Možje z rožnimi venci, ki so stali pri vratih, so mu takoj napravili prostor. Lindner pa mu je podal roko, rekoč: "Morilec je, od tebe pa je lepo, da ga nočeš zapustiti."

Štifteger ga je jezno pogledel: "Pusti me, lisjak, tudi ti si ga psoval, toda Bog v nebesih vidi njegovo krvavo, strto srce, da veš. Pojdimo, fantje, počakali bomo na dvorišču, dokler ne bo izrečena sodba, to še moramo slišati."

V sodnji dvorani je postalo mrtvo in tiho, to je bila priprava za sodbo.

Hendel je zahteval, naj katoličani, ki jih je bilo še mnogo pri vratih, zapuste dvorano, in naj se že vendar enkrat mrlič nese naprej. Gifin, ki je še ostal v dvorani, se je radi tega dogovarjal z možmi ob vratih: Umaknili so se na hodnik in na stopnice, hiše pa niso zapustili.

Tudi krsta pred oknom se ni premaknila, nekdo pa je zavpil od spodaj gori: "Kadar bo izrečena sdoba, jo bomo nesli naprej, prej ne."

S tresočo se roko si je Hendel odstranil s čela mokre lase, zmešano mu je begalo oko po dvorani . . . Sodbe čakajo: njegovi prijatelji v dvorani, njegovi sovražniki zunaj na cesti, Štefana pa v večnosti. Le ena beseda: Smrt.

Nato je rekel sinu ujetniku:

"Henrik Hendel, dejanje je doprinešeno, dekle je mrtvo, priznal si, tukaj je morilno orožje, ni nam treba več drugih prič. Ako imaš li še kaj povedati v svojo razbremenitev, ali karkoli, povej, po naglem sodu moramo hitro postopati, in ljudstvo zahteva pravice."

Henrik se je vnovič po konci vzravnal. Za njim so že stali rablji z grdimi, živinskimi obrazi. Tan jih je poklical noter. Henrik je sklenil roke proti mrtvi deklici in je rekel z mirnim, stanovitnim glasom.

"Ničesar nimam povedati sebi v prid. Kakor je bila ona pobožna, sladka in sveta, tako krut in satanski sem bil jaz. Dajte ljudem, kar hočejo."

Hendel je prijel za meč in se je dvignil. V tem trenutku je bil videti močno postaran in ves zlomljen. Toda premagoval se je in je v svojem mrkem veličanstvu pokonci stal, kakor pred dvema mesecema, ko je Štefano poslal na sramotni oder.

"Moj sin, Henrik Hendel, nekdaj stotnik, Štefanin morilec," je počasi, težko hropeč rekel, "ničesar več nimaš povedati, zato gre meni na tebi izpolniti postavo, katere strogost ti je znana. Ne zaradi ljudi, niti iz kakega drugega vzroka, marveč samo zaradi pravice, pred katero se razblinijo v nič vse, tudi najsvetejše krone vezi."

Dvorana je obmolknila, vsi svetovalci so vstali. Hendel se je boril sam s seboj. Kako mu je v srcu kipela kri, kako je zagnala grozni krik, ki mu ni podoben noben glas na zemlji. Ta mož stoji pred njim ponižan, poteptan in onečaščen, vendar mu venča glavo krvavi svit trpeče ljubezni. Ta mož, nekdaj najkrasnejši v deželi, je sedaj najbednejši in zadnji, vendar ne nosi lastne, temveč tujo krivdo. Res je njegova roka umorila žensko, toda nekdo drugi mu je nabrusil bodalo, nekdo drugi mu je otemnil srce. Sedaj ga bodo tirali k rabeljskemu tnalu in bodo mučili njegovo lepo, nedolžno telo, toda on ni kriv krvi Štefane, ki jo je ljubil, ampak oni, ki jo je sovražil, ki je nedolžnemu fantu črni strup obrekovanja vbrizgnil v srce, Hendel, štajerski sodnik in sodnik svojega sina, je pred Bogom kriv umora na Štefani.

Votlo je zažvenketal meč, Hendelnovo roko je stresal krč, ki mu je trgal globine srca.

In zopet je govoril Hendel, toda ne več ujetemu morilcu, marveč svetovalcem in katoličanom, ki so čakali pred dvorano, in govoril je s tako močnim, silnim glasom, da niso samo oni, ki so stali pred dvorano, ampak tudi tisti, ki so spodaj stali pri mrliču, brez glasu prisluškovali, kaj govori sodnik.

"Štajerci, ta mož tukaj-le, moj sin, ki je kriv umora in mora umreti, to pravim tu in tega ne izpodbije noben menih, je bil slaven junak, dokler ni izvršil tega čina, in to naj ve ves svet, in ako bo moral umreti, naj se mu to zapiše na grob; vi vsi ste priče njegovega junaštva, jaz sem tudi. Štajerci!" — še silnejše je kipel Hendelnov glas in je, kakor bi klical na pomoč velikan, na katerega padajo gro,e donel skozi zidove dvorane ven v nekdaj luteransko, danes papeško mesto Štajer, "bil je junak proti meni in za vas, spomnite se tega!—

V BLAG SPOMIN
DESETE OBLETNICE SMRTI NAŠE PRELJUBLJENE IN NIKDAR POZABLJENE SOPROGE IN MATERE

Mary F. Turek

ki je za vedno zaspala, dne 22. julija, 1933.

Žalujoči ostali:

FRANK, soprog.
MARIE, hči; FRANKIE, sin.

Cleveland, O., 22. julija, 1943.

Naznanilo in Zahvala

V bridki žalosti globoko potrti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je nemila smrt zahtevala življenje in je posegla v našo družino in odvzela iz naše srede našo preljubljeno in nikdar pozabljeno soprogo in skrbno mater

Mary Mlinar

ROJENA PREK

ki jo je Bog nanagloma poklical k sebi in je zatisnila svoje mile oči in zaspala večno spanje dne 20. junija 1943. Doma je bila iz vasi Krtina pri Dobu na Gorenjskem. Po opravljeni pogrebni sveti maši v cerkvi sv. Vida je bila položena k večnemu počitku dne 23. junija 1943 na Calvary pokopališče.

Tem potom se želimo prav prisrčno zahvaliti Rev. Andrew Andreyu za opravljene molitve ob krsti, za spremstvo iz A. Grdina in Sinovi pogrebne kapele v cerkev in na pokopališče, za opravljeno sveto mašo in ganljive cerkvene pogrebne obrede. Enako tudi prisrčna hvala Rev. Cyril Novotny O.S.B., ki so se udeležili skupno s St. Vitus C. Y. O. in vodili molitev ob krsti.

Prav prisrčno zahvalo želimo izreči vsem, ki so nam bili v tolažbo in nam na en način ali drugi kaj dobrega storili v teh najbolj žalostnih in težkih dnevih, kakor tudi vsem, ki so jo prišli pokropit, vsem, ki so čuli z nami in molili ob krsti ter se udeležili svete maše in pogreba.

Posebno prisrčno zahvalo naj sprejmejo Misses Rose in Mary Miller, ki so prišle sem iz Saginaw, Mich., da se poslovijo od pokojne ob krsti in jo spremile z nami do groba.

Globoko hvaležni se želimo prav prisrčno zahvaliti vsem, ki so okrasili krsto s krasnimi venci v blag spomin pokojni, in sicer: Mr. in Mrs. Anton Debevec, Miller družina iz Saginaw, Michigan, Mrs. Caroline Smrekar in družina, Dusa družina, E. 51 St., Mr. in Mrs. Anton Yuretic in sin, Miss Mary Ann Sever, John in Mary Ann Danicic, Mr. in Mrs. Louis Reynolds, Mrs. Mary Lunder in družina, E. 51 St., Adamich družina, Trebing Mfg. Co., Employees of Trebing Mfg. Co., Louis Kosmac, Mr. in Mrs. Jack Rahija, Mr. in Mrs. Beno, Charles Jira in Dora Hirst, Cyril Kunstel družina, Cosmopolitan Club, Mr. in Mrs. Frank Ostanek, Mr. in Mrs. Vic Gruden, Mr. in Mrs. Bob Knezevic, Carpenters Local 1365, Miss Dorothy Kuhel, Mr. in Mrs. Edward Beech, društvo Srca Marije staro, C. Y. O. Clubs of St. Vitus.

Našo prisrčno zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so darovali za svete maše za mirni pokoj blage duše, namreč: Mr. in Mrs. Anton Debevec, Miller družina iz Saginaw, Mich., Mr. Louis Cimperman, Fertel družina, Mr. in Mrs. John Centa, Mr. in Mrs. Joseph Kuhel, Mr. Stanley Frank, Mrs. Frances Kodrich, Miss Josephine Rupar in Mr. Joseph Merhar, Mrs. Louise Slak, Sgt. Joseph J. Brodnick, Mrs. Kalmanek, Mr. in Mrs. John Cimas, Mr. in Mrs. John Gribbons, Mr. in Mrs. Valentine Sebenik, Mr. in Mrs. Anton Grdina in družina, Mr. in Mrs. Anthony Zupancic, Gornik družina, St. Clair Ave., Stojkovic družina, Mr. in Mrs. Joseph Smrdel, Vihtelic družina, Mrs. Schmuck in družina, Mrs. Perko, E. 52 St., Hank in Stanley Zupancic, Mr. in Mrs. McKaskey, Mr. in Mrs. Stopko, Mr. in Mrs. John Fortuna, E. 47 St., Russ družina, Evangeline Rd., Mr. in Mrs. Tony Zeleznik, Mr. in Mrs. Mike Kolar, Mr. John Krnc, Bruss družina, Zoretich družina, Mr. in Mrs. Zakrajsek, Bonna Ave., Mr. in Mrs. John Tutin, Janasko družina, Duša družina, E. 51 St., Bandi družina, Miss Ann Korenchan, Bencin družina, Danicic družina, Miss Mary A. Sever, St. Vitus CYO Clubs, Martin Kastelic družina, Eddy Rd., Mr. in Mrs. Bill Tomc, Mr. in Mrs. Frank Jaklich in mati, Abramovic družina, Adamich družina, Miss Florence Arko, Pizem družina, Mr. in Mrs. John Zust, Euclid, O., Mr. Paul Krasoc, Mr. in Mrs. Ostroska, Mr. Edward Zakrajsek, Dayton, O., Mrs. Frances Rozak, Mr. in Mrs. Tony Kuhel, Hilgert Dr., Smrekar družina, Kuhel družina, Misses Betty in Margie Pavlivcek, Mr. in Mrs. John Jevnik, Mrs. Agnes Nawalanic, Mr. Frank Lenarcic, Mr. John Slapar, Mrs. Kosir, Stanard Ave., Mr. in Mrs. Jos. Strohen, Mr. in Mrs. John Mramor, Mrs. Albina Novak, Mrs. Mary Rahne, West Park, Mrs. Jennie Strnad, Frances Kure, Mr. Frank Brodnik, Miss Mary Luznar, Mrs. Agnes Bajt, Mrs. Agnes Laurich, Mr. in Mrs. Martin Kerin, So. Madison, O., Mr. in Mrs. Rudolph Papesh, Offak družina, Dibble Ave., Miss Jane Intihar, Mr. in Mrs. Frank Cherveny, Mr. Jacob Kranjc, Mr. Frank Branisel, Miss Helen Meglich, Miss Jean Skander, Miss Eleanor Karlinger, Rev. Cyril Novotny, O. S. B., Pvt. James Kingzett, Miss Frances Pernach, Mr. in Mrs. Victor Leben, Mr. in Mrs. John Jambor, Mr. in Mrs. John Hocevar, E. 49 St.

Prisrčno se zahvaljujemo tudi vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago pri pogrebu.

Nadalje naj sprejmejo našo prisrčno zahvalo članice društva Srca Marije staro in C. Y. O. Club of St. Vitus, ki so se udeležili skupne molitve ob krsti pokojne in se udeležili svete maše in pogreba.

Naša iskrena zahvala naj velja moškim, ki so nosili krsto in jo spremili do groba in položili k večnemu počitku.

Našo prisrčno zahvalo naj sprejme pogrebni zavod Anton Grdina in Sinovi za vso vsestransko prijazno postrežbo in za lepo urejeni pogreb.

Slučajno, če smo pomotoma kakšno ime izpustili, prosimo oproščenja ter se želimo vsem prav prisrčno zahvaliti.

Preljubljena in nikdar pozabljena soproga in draga mati, Bog Ti je uro odločil in morala si nas že zapustiti, toda težko nam je pri srcu, ker Te ni več med nami. V ljubeznivi hvaležnosti Te bomo ohranili vedno v sladkem spominu in v globoki žalosti nad Tvojo bridko izgubo pošiljamo prošnje k Bogu, da naj Ti bo usmiljen in dober plačnik in naj Ti podeli večni mir v zasluženem počitku in večna luč naj Ti sveti.

Žalujoči ostali:

MATIJA MLINAR, soprog
MATT in FRANK, sinova

Zapušča tukaj tudi žalujočo sestro Uršulo Debevec, v stari domovini pa dve sestri, Katarino in Ano in brata Martina ter številno sorodnikov tukaj in v stari domovini.

Cleveland, Ohio, 22. julija 1943.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z žalostnim in globoko potrtim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je nemila smrt posegla v našo družino in nam odvzela preljubljenega in nikdar pozabljenega soproga in očeta

LOUIS HLAD

ki je previden s svetimi zakramenti po dolgi bolezni zatisnil svoje trudne oči in mirno za vedno v Bogu zaspal dne 21. junija, 1943.

Doma je bil iz vasi Velike Slivce pri Velikih Laščah.

Po opravljeni pogrebni sveti maši v cerkvi sv. Vida, je bil položen k večnemu počitku dne 23. junija, 1943 na Calvary pokopališče.

Globoko hvaležni se želimo tem potom prisrčno zahvaliti Monsignorju Rt. Rev. B. J. Ponikvarju za opravljene molitve ob krsti pred pogrebom, za spremstvo iz Josip Žele in Sinovi pogrebne kapele v cerkev in na pokopališče, za opravljeno sveto mašo in ganljive cerkvene pogrebne obrede.

Našo prisrčno zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so ga obiskovali v bolezni ter vsem, ki so nam bili v tolažbo in nam kaj dobrega storili v teh najbolj težkih in žalostnih dnevih. Ravno tako tudi prisrčna hvala vsem, ki so prišli pokojnega pokropit, vsem, ki so z nami čuli in molili ob krsti ter se udeležili svete maše in pogreba.

V globoki hvaležnosti želimo izreči našo najprisrčnejšo zahvalo vsem, ki so v zadnji pozdrav pokojnemu okrasili krsto s krasnimi venci, enako tudi vsem, ki so v njegov blag spomin v tako obilnem številu darovali za svete maše, ki se bodo brale za mirni pokoj blage duše, kakor tudi vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago pri pogrebu.

Nadalje naj sprejmejo našo prisrčno zahvalo člani društva Glas clevelandskih delavcev, št. 9 SDZ, in društva Presvetega Srca Jezusovega, samostojno, za udeležbo pri sveti maši in zadnjem sprevodu. Posebna prisrčna hvala pa nosilcem krste, ki so ga spremili do groba in položili k večnemu počitku.

Prisrčno se želimo zahvaliti pogrebnemu zavodu Joseph Zele in Sinovi za vso postrežljivo naklonjenost in za izvrstno vodstvo pogreba.

Preljubljeni in nikdar pozabljeni soprog in oče, težko nam je pri srcu, ker Te ni več med nami, toda tolaži nas misel, da se je končalo Tvoje mučno trpljenje in utrujen si legel k zasluženem večnem počitku. Ostal nam boš za vedno v sladkem spominu in v globoki žalosti nad Tvojo bridko izgubo pošiljamo prošnje k Bogu, da naj Ti sedaj podeli miren počitek v ameriški zemlji in nebeška luč naj Ti sveti.

Žalujoči ostali:

MARY HLAD, soproga.
MARY, poročena Zakrajšek, JOSEPHINE, poročena Kersman in ROSE, hčere.
LOUIS in FRANK A. S., sinova.
LOUIS, EDWARD in HENRY, vnuki.
MARY ANN, vnukinja.

Zapušča tukaj tudi žalujočega brata Frank Hlad in sestre Mary Andolek in Jennie Pockar-Peterlin in tri nečake in sedem nečakinj, v stari domovini pa brata John Hlad in številno sorodnikov tukaj in v stari domovini.

Cleveland, O., 22. julija, 1943.